

tolok magatartásának döntő változását esetleges álomlátások, hallucinációk, kényszerképzetek, mert nagypéntek után semmi pszichológiai mozzanat, semmi patológikus állapot sem válthatta volna ki a tanítványok megdönthetetlen meggyőződését arról, hogy Jézus Krisztus él. Már pedig akár hívó, akár nem-hívó valaki, egyaránt meg kell állapítania, hogy az apostoloknak minden kockázatot vállaló kiállása és igehirdetése abból a szilárd meggyőződésből származott, hogy Jézus húsvét vasárnap föltámadott. A húsvéti feltámadáshit nélkül nem képzelhető el és nem is születethetett volna krisztusi egyház. Ez az, amit *történetileg bizonyítani lehet.*

A kérdés csupán az, vajon a két történeti pillér bizonyítja-e tudományosan magát a föltámadást is? A húsvéti hit ténye bizonyítja-e történetkritikailag Jézus föltámadását? Hajdanában az apologetika nyomában a keresztény hívők óriási többsége habozás nélkül igennel felelt erre a kérdésre. Ma másként látjuk ezt a kérdést, és pedig tegyük hozzá, a helyesen értelmezett hitnek, a keresztény „misztériumnak” sokkal de sokkal megfelelőbb, „adekvátább” módon. A két pillér megdönthetetlenül áll, de emberi tudomány, egyenletek, képletek, kísérletek, próbák és ellenpróbák útján a kettőt híddal összekötni nem lehet. A hidat semmiféle egzakt tudományos módszerrel megépíteni nem lehet. A híd egyedül és éppen a hit. Mindaz, amit az újszövetségi iratokban olvashatunk a „Jézustörténet”-ről, hihetővé és elfogadhatóvá teszi az evangéliumot. A két pillér beleággyazza a föltámadt Krisztus hitét a történelembe, de mindez pozitív tudományos vizsgálat számára nem bizonyítja magának a hitnek a tárgyát. Hogy a názáreti Jézus az „Immanuel”, hogy az „ács fiában” velünk és közöttünk van az Isten, hogy a keresztfán függő Jézust nem káromolni, hanem imádni kell, hogy ő az egyetlen felelet az emberiség kínzó problémáira: ezt sem tudomány, sem emberi bölcsélet igazolni vagy bebizonyítani nem tudja. Ehhez hit kell, az egész életünket meghatározó döntés kell, mely már nem az értelemnek, hanem a kegyelemre támaszkodó akaratnak a dolga.

Nem kétséges, hogy a mai kultúremberiség növekvő hányada a történetben még nem tapasztalt Isten-távolságba jutott. Ez azonban csak arra figyelmeztet, hogy még átéltebben és még érthetőbben hirdessük számára az evangéliumot, a húsvéti föltámadás és a megváltó isteni szeretet örömhírét, mint valaha.

HORVÁTH ELEMÉR VERSEI

... ÉS TE, KEDVENCEM ...

... és te, kedvencem, hóvirág, (még barnák bokraink), szép voltál anyáink kezében is. Velel ébredt a legbelső szoba midőn a redőny sebes kis zaja után megtelt harangokkal az ünnep reggele...

A fény velem szaladt a kapuig: legszebb ruhám; s amikor kézen fogtak, másik kezemnél táncolt a falakon. Egy teljes nyáron át.

(Ámbár az orgona később magához csábított, s a rácson átcsüngő rózsacsalád.)

KANDALLÓ MELLETT

Késő, Kelyddon hercege,
a szél hideg lobogói alatt hajdani gyönyöröm,
a kert üres. És sötét kavargás a tócsák itatóiban.
Felhők? Kobalt?

Világosság helyett a szemben látomás. De ezt, de
ezt mondd meg, az örökös kételkedés után csak ezt:
a hamvadó tűz parazsaiban, s ha már hevétől bezárult
a szem,

milyen jövőendő évszak bontja ki haját, hogy haza
vezessen (mint egy fiatal lány)
az álom ragyogó útvesztői után?

S A NYUGALOM...

S a nyugalom (midőn eláll a szél
s az ajtón-túli hó titokzatos heve a szívbe ér!...) —
A hercegi halom a jobb! — kiáltom, s egyszerre a
rövid rohanás melege arcomon s a déli domb roppant
világossága tárulón (ahol a hársfa áll),
s alá a nyomtalan havon!

De nem a suhanás csukja be könyvemet, hanem
mikor a völgy egy hajlatán árnyékot vet a domb, és
hirtelen, örökre szememben a hosszú kék csapás.

TÜZBEN A SZÉL...

Tűzben a szél s az eső függőnye az ablakon.
Tompára ázott hangokból árad az évszak búcsúja.
Csodálkozás!

nem te voltál az a meztelen ég a kupolák között,
az a rejtelmes szó a fény szárnya előtt aki nevé
nevezted arcomat?

Fehérnemű száradt az erkélyen, a reggeli párában
himbálódzott egy harang,

s egy fa szemem láttára változott madárhaddá
mikor
az ajtó tárulása hirtelen kiáltássá bővölte ámu-
latomat.

KOBALT

Fehér és (titokzatos tűz forrása) rózsaszín, várat-
lanul városok neveit önti el nyelvemen. A kísértés
áradata visszavonul, parazsak szelíd tánca tölti be a
szobát.

Ó milyen lélek űz — gyárvárosok, kikötők, kegy-
helyek!, — micsoda lélek űz, hogy kereskedjem (is-
merős törvény szerint) szomszédaimmal? Milyen haj-
líthatatlan lélek és milyen rejtelmes bizalom,
apadatlan és parttalan,
hogyan újra és újra elalszom áramaiban?